

[Erhard Jakobsen]

har ikke den direkte adgang og den bemyndigelse, som en ambassadør har. Derfor forstår jeg da fremskridtspartiets forslag sådan og beder venstre og de konservative om at være med til at støtte på et eller andet tidspunkt, at det er i den retning, det praktisk skal gå: vi skal have en repræsentation, der sidestilles med andre repræsentationer rundt omkring, hvis man vil have en dialog.

Til sidst vil jeg bede hr. Kelm-Hansen om i sit parti at presse på, ligesom jeg pressede på. Jeg har ikke sagt, at jeg ved alt, fordi jeg har været 14 dage i Sydafrika, men jeg har sagt, at mit 14 dages besøg gjorde, at jeg var tvunget til at læse en masse om Sydafrika. Derfor ved jeg i hvert fald langt mere, end jeg vidste før, og det er på det, jeg hviler. Men disse ting er jo ikke noget, jeg har fået at vide i Sydafrika, det er officielle dokumenter, som ethvert medlem af nævnet kan få forelagt.

Jeg vil gerne have ministerens tilsagn om, at man tager op til en nøgtern undersøgelse, hvilke forslag der er fremført og gennemført i Sydafrikas parlament gennem de sidste to-tre år, som efter min påstand må siges fundamentalt at ændre tilstandene for den sorte, den farvede, befolkning og den indiske befolkning osv. i Sydafrika. Det kan da ikke være noget urimeligt forlangende, at politikere, der gang på gang fordømmer forholdene i et land, virkelig engang tager op til drøftelse, hvad det egentlig er for ting, der er gennemført, som vi kalder kosmetik, men som man dernede siger er afgørende ændringer. Jeg siger altså ikke: byg på den statsminister eller den politiker, men jeg siger: I politikere, gør jer dog den umage selv at tage tingene op; de foreligger i officielle dokumenter, som enhver kan læse eller få oversat.

Arne Melchior (CD):

Til spørgsmålet, om jeg har overfortolket eller mistolket forslagsstillerne ved at sige, at der var tale om en ambassadør, vil jeg henvise til, at regeringen ikke helt tilfældigt har ment, at dette var et forslag, som udenrigsministeren skulle tage stilling til her i salen. Det er ikke så underligt, at man så må gå ud fra, at det ikke drejer sig om en kulturaftale eller om en sportsudveksling, men om en ambassadør.

Der findes jo ikke noget andet land af den størrelse og med den økonomiske og strategiske betydning, som vi kunne drømme om ikke at have en ambassadør hos. Har vi nogen sinde undladt at have ambassadør hos Francos Spanien? Det har vi aldrig undladt. Er vi ikke mere og mere i de senere år gået væk fra at give lande, stater og systemer karakterer med hensyn til, om vi sender dem ambassadører eller ej, og derfor må det være det afgørende.

Jeg er i øvrigt meget bedrøvet, for der ser ud til at være gravet nogle grøfter, som i virkeligheden ikke er der. Hr. Erhard Jakobsen har kaldt apartheid for forbrydelse og afvikling af apartheid for fremskridt. Det kan man ikke sige gratis, og det kan heller ikke være kosmetik. Der er ikke sagt andet til besmykkelse af det, end at der er en udvikling i gang. Jeg har nævnt, at vi har meget normale forbindelser med en række lande, hvor der daglig i tusindvis, i titusindvis af tilfælde – vi ved det og fik det meget klart diskuteret under kvindekongressen – sker direkte tortur. Der er ingen, der kan give det andet navn, og der er heller ikke nogen, der drømmer om det i vore lande. Men de ser altså anderledes på det, og det respekterer vi og har venskabelige forbindelser med dem. Men Sydafrika danner netop undtagelsen. Jeg tror altså derfor ikke, at der er den store forskel, for jeg har ikke hørt det i debatten i dag. Jeg håber, flest muligt i udenrigsministeriet vil have tid til at læse den bagefter, for der kan jo være detaljer, der lyder anderledes, end de egentlig er ment. Jeg tror, man vil finde, at der i udtryksform og i stillingen til, hvad der foregår i Sydafrika, ikke er den forskel, som hr. Bolvig og – mere beklageligt – udenrigsministeren giver udtryk for der skulle være.

Et enkelt spørgsmål vedrørende kulkøbene. Der er jo ikke kun tale om, at vi har henstillet til Elsam, og at Elsam gør sit bedste. Men jeg forstår det sådan, at den danske regering ivrer for, at sikkerhedsrådet skulle vedtage, at vi ikke mere må købe de kul. Det har lidt at gøre med forlængelsen af hr. Dohrmanns spørgsmål før: hvad gør vi så? For det er jo meget smukt at have sin holdning, det er jeg helt enig med udenrigsministeren i. Vi har alligevel vores holdning og vores frie kritik til andre lande, som vi har normale forbindelser med, og den fremfører udenrigsministeren jo strålende gang på gang